

ИНСТИТУТ ЗА ПРИМЕНУ НАУКЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ  
ПОЗИВ ЗА ПРЕДАВАЧА ЗА ЕДУКАЦИЈУ САВЕТОДАВАЦА

**Радионица 2 - FADN систем**

**FADN СИСТЕМ - АНАЛИЗА ПОСЛОВАЊА ПОЈЕДИНАЧНОГ  
ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, АНАЛИЗА КОНКУРЕНТНОСТИ И  
ПОРЕЂЕЊЕ ПО ГОДИНАМА**

На основу члана 22, става 1 Закона о обављању саветодавних и стручних послова у области пољопривреде, обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача, поред осталог, обухвата и организовање едукације – тренинга пољопривредних саветодаваца у сарадњи са домаћим и страним образовним и истраживачким институцијама и стручњацима. Институт за примену науке у пољопривреди (ИПН) као овлашћена организација, по решењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 119–01–220/2010–03 од 8.9.2010. године, као и на основу Годишњег плана усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача за 2018. годину који укључује и план одржавања годишњег Семинара саветодаваца, организује горе наведену едукацију.

**Опис радионице.** Циљ FADN система јесте прикупљање и обрада података о средствима, расходима и приходима пољопривредних газдинстава, која су део репрезентативног узорка, чији је одабир заснован на критеријумима остварене стандардне вредности и типу производње, а све у циљу добијања информација, на основу којих се могу пратити ефекти мера пољопривредне политике, развијати додатне услуге у оквиру пољопривредног саветодавства, као и омогућити извештавање газдинстава о њиховим економским показатељима, што им може помоћи у вођењу пословања и припреми развојних планова.

Ово је јединствен систем микроекономских података, који је компатибилан системима који постоје у земљама чланицама ЕУ. Значај и функција прикупљања и праћења резултата пословања на пољопривредним газдинствима (предузећима, задругама, индивидуалним газдинствима) је унапређење пословања пољопривредног газдинства. Свако пољопривредно газдинство, треба да обавља анализу пословања газдинства и у складу са тим припреми план за наредни период. При изради развојних циљева пољопривредног газдинства један од централних делова је приказивање економске ситуације у којој се газдинство тренутно налази. Пољопривредна газдинства која учествују у FADN систему обезбеђују податке који су адекватни да се сагледа финансијска ситуација у једној или више претходних година. Основни финансијски извештаји које треба приказати у повратној информацији су: биланс стања, биланс успеха, план тока готовине и индикатори који указују на потенцијал за развој.

Подаци добијени из FADN система, омогућавају генерисање извештаја о пословању за свако газдинство, поређење резултата газдинстава из истих категорија, као и на регионалном нивоу, континуирано достављање података Европској комисији, као и публикавање статистичких, стручних и научних извештаја.

Анализа пословања пољопривредног газдинства у FADN систему обавља се на основу Повратне информације која у себи обједињује информације о радној снази, коришћеном земљишту, приносима, билансима и финансијским индикаторима пословања газдинства за претходне две године, као и просек упоредивих газдинстава у претходној години. Подаци презентовани у Повратној информацији представљају срж информација са газдинства и типског су и агрегираног карактера. За прецизније

закључке о утрошеним факторима производње, приходима и трошковима оствареним у појединим гранама производње потребно је анализу употпунити подацима из Упитника и Дневника. Употпуњавањем повратне информације овим подацима могуће је добити заокружену целину потребних информација за пружање адекватних савета произвођачима укљученим у FADN систем.

Пољопривредне саветодавне и стручне службе (ПССС) имају веома значајну улогу за ефикасно функционисање овог система. У 2017. години на прикупљању података било је ангажовао 115 саветодаваца ПССС, од којих је сваки прикупљао податке са 4 до 10 газдинстава. У циљу ефикаснијег функционисања FADN система, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је утврдило потребу да се прикупљени подаци FADN система искористе за анализе пословања пољопривредног газдинства, на основу којих се могу припремити планови за наредни период.

Едукација би обухватала следеће области:

- Основе израде анализе финансијских извештаја
- (поређење резултата по годинама)
- Употреба финансијских извештаја (биланс стања, биланс успеха финансијски индикатори и план тока готовине) у изради бизнис плана
- Анализа тржишта
- Методе инвестиционе анализе
- Финансијска изводљивост инвестиције
- Оцена ефикасности бизнис плана

**Планирани резултати радионице.** У циљу унапређења FADN система у Србији, саветодавци ће бити теоријски и практично оспособљени за анализу финансијских показатеља пољопривредног газдинства на бази FADN података.

Током обуке саветодавци ће се упознати на боље разумевање прикупљених података и њихову употребу у изради будућих активности и планова.

**Предвиђени број учесника и група:** Саветодавци из 22 ПССС; 3 групе од 35 учесника у групи - укупно 115 учесника.

**Предвиђени термин одржавања едукације:** 24., 25., 26. и 28.09.2018.

**Локација:** Институт за примену науке у пољопривреди, Београд

**Задатак предавача**

1. Израда презентације и одржавања предавања на тему FADN систем - анализа пословања појединачног пољопривредног газдинства, анализа конкурентности и поређење по годинама.

Садржај:

- Законска регулатива (Европа, Србија)
  - FADN подаци као основа за израду бизнис плана
  - Студија случаја Резултата и Повратна информација за постојеће пољопривредно газдинство
2. Припрема примера за анализу пословања, анализу конкурентности и поређење

по годинама за појединачна пољопривредна газдинства

3. Припрема пред и пост-теста.
4. Израда предлога агенде.
5. Усаглашавање активности са организатором едукације.
6. Израда извештаја по одржаној радионици, у року од највише 3 радна дана по завршетку.
7. Рок за доставу докумената (презентације и др.) је најмање 3 радна дана пре одржавања радионице.

**Приликом избора предавача биће узети у обзир следећи критеријуми:**

- Висока стручна спрема (VII или VIII степен) из области економије / агрономије;
- Радно искуство (најмање пет година) из области обухваћене едукацијом;
- Сертификати о похађаним обукама у области обухваћених едукацијом;
- Објављени радови (референце) из области обухваћених едукацијом;
- Сарадња са привредом;
- Искуство у одржавању тренинга и обука пољопривредних саветодаваца и произвођача;
- Учешће на пројектима релевантним за одржавање едукације.

Пријаву са биографијом, доставити најкасније до 03.04.2018. године, на следећу имејл адресу: [mmaslovaric@ipn.bg.ac.rs](mailto:mmaslovaric@ipn.bg.ac.rs) или писаним путем на адресу Институт за примену науке у пољопривреди, 11000 Београд, Булевар деспота Стефана 68б, П. фах 43. У разматрање ће се узети само пријаве пристигле у наведеном року.

Додатне информације могу се добити на број телефона: 011/2751 622. Контакт особе: др Наташа Толимир и др Славица Чолић.